

מי שהיה נשוי פרק עשירי כתובות צב.

מסורת הש"ס

(א) פקחים (לא, ב) שם לקחן
קי. ב"ב קס"ה, ג) ב"ק ח:
ע"ש.

מוסף רשמי

[illegible]

תוספות רי"ד

אמר רמב"ח ראובן שמכר
שדה לשמעון שלא
באחריות וחזר שמעון
ומכרה לראובן באחריות
ואתא בית דראובן וקטרי'
ל' מניה דינא הוא דאזיל
שמעון ומפצי' לראובן
פ' אתא בית דראובן
שהיה שטרו קודם למכירה
ראשונה שמכר ראובן
לשמעון ואילו באמצעה
ביד שמעון הינ' רהוה
טריף ליה אמר רמב"ח
דינא דאזיל שמעון ומפצי'
ל' שאלו מכרה שמעון

ואתא בעל חוב דראובן. שהיה שטרו קודם למכירת ראשונה שמכרה דראובן לשמעון ואילו כה ומכלה כיה שמעון הכי נמי היה טריף לה: דינא הוא דאילי שמעון ומפלי ליה. כסם שאילו מכרה שמעון זה לאס דאיה באחריות ואילו בעל חוב דראובן וטורסה היה שמעון מפלה ועל דראובן לא יוכל לחזור שהרי שלא באחריות לקחה הימנו כך כשמכרה דראובן עמנו ויפלה לו: נני דאחריות דעמא. כל הטורס כסם עליה שלא מחמת דראובן קיבל עליה שמעון: דאחריות דנפשיה. טעמיה הכא לו מחמת עמא: כדבעל חוב דעמא דמי. המעביר עליה שלא מחמת דראובן דמי. מחמת מי שמכר לו לדראובן תחלה וכסם שסם לקחה דראובן מלוי ומכרה לשמעון שאינו אחיו שלא באחריות ותו' שמעון ומכרה לדראובן באחריות ובה בעל חוב דלוי הקודם לשטר מכרה ראשונה וטורסה מלאוהו כ"ך לקחה לפחות שהרי באחריות מכרה והוא לקחה שלא באחריות אף כשירש דראובן מיעקב ומכרה ובה בעל חוב דיעקב יפלט שמעון ולא אמר' דראובן כדעיה דלבוה הוא ואחריות דראובן עליו קיבל עליה שמעון: וזקקט עליו כמלוה. שלא נתן לו שמעון דמי השדה אלא כתב לו שטר חוב עליה: וי"סיה כוזו. במעט דמי השדה שהיה חייב ליחמ פ"ק את הנושה כשכיל דראובן שצאלחיות מכרה לו: מטלטלי שיקי אבון בך. והיה בעל חוב של אביו מסולק ממנו שאין לנו דקדק והמעט לא היה לך לינת מטלטלי דיעמיה לא שחשבעדי לבעל חוב ועמה גם אחיה אין לך לחזור עליו על האחריות לפי שאין לנו דקדק מאביו: מבני להו ארעא. ששנעבורו היחומים ויפרע לנו קרקע

דמי המעות והדר גבי מנייהו בשביל אחריות אביהם ולא מלא למימרו לא ירשנו קרקע וזה מאנינו אלא לקמטוהו במעות דאמר להו ע"י שעבוד חוב אביהם באלה לבס וברי הוא לבס כירושא קרקע שלקח אביהם במעות: ב"מ. ש"ס אביהם: חזור וגובה אפוס מהם. כאלו פלה להם המשי: כירושא: כל שדוסי. בשטר אחד. דבשני שטרות אין גובין מלוי אלא אי"ב לקח משמעון אותה שלקח מרזאון ב'אחרונה דמלי אי"ב הניח ק"ך שמעון מקום לגבות הימנו כשלקח את זו וזו כ' בשעבוד דלוי נפרעין מנכסיהם משועבדיהם במקום שיש בו חזק: חזק: כל דאון גובה דלוי מן גובה. ודמכסיהם ואילוי דאון לוי משמעון ביטוית ששעבוד בעל חוב עליה ולא שזק ביטוית משל דאון אלא שמעון הלכך רבה לגבות משמעון עידיי גובה דאמר לוי אתה לקחת כל השדות ונכנסת תחת דאון להשתעבד לחובי וכל מן שאלתה משל דאון אלך כלם לא אצריע את לוי שהיה לי מקום לגבות דלוי גובה כגון אם לא ימאא אלא שמעון משל דאון אלא יצורית גובה ביטוית מלוי דלוי לקחת את שעבדי ביטוית שדיי מוטל עליה. ואע"י דלילת לקוח לביטוית זו מרזאון והניח אללו יצורית לא היה יכול בעל חוב לדאון לחזור על לוי דכפון (ענין מה): אין נפרעין מנכסיהם משועבדיהם במקום שיש בו חזק ואפי"ה יצורית ההם הוא לדאון בעל חובו הוא ואמור רבנן מפני מקון העולם כל זמן שיש אלא בעל חובו כדי חובו לא יערוף הקוחות אכל כאן שמעון לאו בעל חובו הוא ואף עליו מכה טירפא הוא ב'א:

דינא

ולא נהירא לרבי דמאי שמעון למימר ליה מ"ט אמור רבנן אין נפרשין מן
לוקח ראשון אלא בהך תקנתא לא ניתא לי כדכרנא בפ"ק דב"ק (דף סז)
דרוקא בשטר א' אבל בשני שטרות וקח שמעון וציוורה האחרונה ולי
חבני ארעא דלא חויה למיקם קמך דודאי א"ה היו בולם עד ששית
האחרונה וקח לוי אותה עשרת אשתי לבנות מלי אותה עשרת
כולם ביד שמעון והציוורה שלקח לפני האחרונה שהיא עיד
אם וכן לוי ביטויה ושכן ביטויה יכול לומר הנחמי לך מקום לבנות ממ
רבה מזה גורבא אפי' בשני שטרות ואע"פ שלקח לוי שמעון אותה
ולא שכן ביטויה דכוותה ולא מצי למימר השתא טרחי חבני
לדמירין אין נפרשין מנכסים משועבדים במקום שיש נכסים שרי
משועבדים ויניה שרי

ואתא בעל חוב דראובן וקטריף ליה מיניה
דינא הוא דאזיל שמעון ומפצי ליה "א"ל רבא
הני דאחריות דעלמא קביל עליה אחריות
דנפשיה מי קביל עליה ? ומודה רבא בראובן
ויזיר שדה מיעקב ומכרה לשמעון שלא
באחריות ואתא שמעון ומכרה לראובן
באחריות ואתא בעל חוב דיעקב וקטריף ליה
מיניה דינא הוא דאזיל שמעון ומפצי ליה
מיניה מאי טעמא בעל חוב דיעקב כבעל
חוב דעלמא דמי ? אמר רמי בר חמא : ראובן
ששמכר שדה לשמעון באחריות וזקף עליו
כבמלוה ומת ראובן ואתא בעל חוב דראובן
דקטריף לה שמעון ופייסי' בזוי דינא הוא
דקטריף ליה בני ראובן אגן מטלטלי שבק
אבון גבך ומטלטלי דיתמי לבעל חוב לא
משתעבדי אמר רבא "אי פקח אידך מגבי
להו גילחיהו ארעא והדר גבי לה מיניהו
כרב נחמן דאמר רב נחמן אמר ? רבה בר
אבובי היתומים שגבו קרקע בחובת אביהו
בעל חוב חוזר וגובה אותה מהו ?" אמר רב
ראובן שמכר כל שדותיו לשמעון וחזר
שמעון ומכר שדה אחת ללוי ואתא בעל
חוב דראובן רצה מזה גובה רצה מזה גובה
ולא אמרן אלא דזבנה בינונית אבל זבנה
עידית וחבורית מציי אמר ליה להכי מרחי
חוביני ארעא דלא חזיא לך ובינונית נמי לא
אמרן אלא דלא שבק בינונית דכוחה
אבל

ימות אביהם ולא מזו למימר
 נשות דלמך לכו ע"י שעבוד
 ודמם קרקע שלקח אצרכם
 ארסה מכם. צלילו נפלה
 אחה. דבשני שטרות אלה
 שלקח מרדאובן באחרונה
 הימנו שלקח את זו ואין
 ועבדים במקום שיש בני
 וכדמסיים הואיל דזני ה
 ולא שכן ביומנו משל
 משעון עריות גובה דלמך
 דלמך ראוהו בהשפעת לחובי
 גלה אטריח את לי שהיה
 לא ינחא אלל משעון משל
 לקחת את שעבודי ביומנו
 ביומנו זו מרדאובן והיה
 ראוהו לחזור על לי דכנתן
 יקום שני מריון ואפי"ן
 ואמור רבנן מפני מקון
 חובו לא יטרקו לקחות
 געלו מכה טירפא את בא:
 דינא
 ט אמור רבנן אין נפרעין
 דדרבא בפ"ק דב"ק (דף טז)

שמן יצורים בתחריבו ועי לקח משמיען אותה שפני תחריבו
 חל היו כולם עד שמעון האחרונה שהיא יצורים היא
 ל לגבות מהא אותה עדיה מהאי שפמל דלתי טריה
 ח לפני האחרונה שהיא עדיה היה מגבה לו טריה הרשו
 ר הנחיל לך מקום לגבות ממנו אע"פ שלקח שמעון כשי
 שלקח לוי משמיען אותה שפני האחרונה בענין שהחל
 יומיר השם טריה חזני ארעל דלח חילא לך: **רצה**
 שנקום ששם נכסיו בני הוציאן ואפי' רן יצורים
 משועבדים ויגורו שהרי זה הוציאן בזה מכת ראובן:

וקספו במלוה לא מצי אמיני בני ראובן לשמעון מיד דאשנין הין מעות
לכילוי הן מוחין בידו במשכון תחת הסדה אם יטרפוה ממנו ולא"כ אחי
שפיר דנקט בנאחריות דשלא בנאחריות אין חילוק בין זקפו ולא זקפו
ואפ"י אם מ"ל דקספי לאו דווקא ולא נקט וקפו וזקפו אלא משום לומר
שנחקים המכר דכל זמן דעילי ונפיק
אחוי אין המכר קיים וכשוקפו עליו
במלוה מו לא עילי ונפיק אחוי ולי
הוה צריך למימר אלא ונחקים המכר
ומו לא אפ"י אומר רבי דאשטרך
למקנט בנאחריות דאי שלא בנאחריות
לא הוה שמעון מיניה אלא מאי
דשמעון ממנהין דמה שאין הלוהק
רשאי לתת המעות לב"מ מחני' היא
נפ"י הכותב (נפ"י סד.) ר"ע אומר אין
דרמחין צדין אלא יענטו יורשים
שכולן צריכין שנועה ואין יורשים
צריכין שנועה אבל השתא קמ"ל
אע"פ שהוא מוחזק בהן וס"י יעכנס
לעצמו תחת אחריות שצדיקין חייב
אפ"י ה"ל יעכנס דמטלטלין דרמיא
וינהו ועוד נראה לרבי דוקסן במלוה
דווקא דאי לא הכי מאי קאמר דינא
הוא דלמרי ליה בני ראובן לשמעון
מטלטלין ש"ק אכיו נקט דכאן לא
קאמר דאין יענטו יורשים אלא משום
דכולן צריכין שנועה ואין יורשים
צריכין שנועה ה"ל אי אחרים נמי יורשים
הוו צריכין שנועה משמע לדמיה
שינת לאחרים והכא האי לוקח מאי
שנועה צריך ה"ל ליכא למימר הכא
שנא התפיסו צרי דכל זמן שמעות
המקס בידו עדיין לא יתפסו אחרים
מתחילת הלך נקט וקפו במלוה
דהואיל וקספו במלוה איכא למיחש
טפי שנא התפיסו צרי שיעבד אם
יטרפוה ממנו דהן מלוה וזאל ממנו
כל שעה שירגש שיכנסו עליו שטר

מולו אבל לא וקפו ליכא לתימא לשמא תפיסין גררי וליכא שבויה והואיל וקא ון מאי יתמי למיכר לה וןא מדי. מ"ר. וימיה הואיל וסא וקפוי ליכא לתימא לזררי א"כ לתאן דפרשת טעמא צברין פרק וסא היתומים (דף סז) דלון נוקקין לכסבי תיומים קטנים א"כ"י רבית מכלת בהן משום לזררי משכחת לה דנוקקין כמו ראוון שמכר שדה למשמעין הצהירות וןא וקפו עליה מכלה ומת וסא שמעון המעית ליתומים ואח"כ נתלאת שאינה שול הרי בעשוי חוחר עה היתומים ונוקקין הואיל וקא חיישין לזררי ואמר לי רבי נהי דביחומים גדולים לא הוה חיישין לזררי בה"ג ציחומים קטנים חיישין טפי: ופ"ס"יה ביווי. חומר רבי דרנבא הווא לא מצעיה חולא דלא פייסיה דלוינו יכול לעכב המעות חלא אפי' פייסיה דסד"א הרי פרע חוב שלהם וסילק בעל חוב זה מעליהן קא משמע לן דאפ"ה אמרי ליה אן מטלטלין כ"י: א"י פייסיה אידך מנ"י דהו יתדעיייהו וכו'. מנאן יס להוביח דאפ"ה דלמחר"י לעיל צברק הכותב ופייסיה כ"י. דרתי דבעל חובו היכא דליח ליה וזוי מנ"י חסא הפסד ההלכה וכן לא ידע לן וזוי כיון הכא דמני מגבי להו קרקע ואינו עושה שלא דרין: ראוון שחבר ב"י שרדתי"ה ששעון. ק"י הקונטרס בשם רש"י שטרות וכן אמר"י ראה חוב גובה ראה חוב גובה משום דלוי יכיל לגבות מלי א"כ"י לקח משמעון אורחא קטנה בצאהיה וממראוון דלי אהם אחם מאווןא שפטי האחרונה לא גבי בעל חוב מלי דל"ה הוה לך שמעון מקום לגבות הימנו כשקנה את שלי מאווןא ומשעם שקנהא שמעון שפסקא שיצורזך ושאר שפסקא עה הטרחרה וןא שמועדיהם במקום שיש שם חורין ואפי' קא ויזכרית משום הקנה לךך מני לפרש בשני שטרות ויזכור. מ"ר. ולי נראה כפירוש הקונטרס

השמעון אחיה שגמלם החמורה חינו יסוב לגבות מניו דל"ג הכסף טרתי
והחמוריה שהיא ויבוריה היה מגבה לו וכן אם לקח שמעון עידי
והוא עומד עמואל טרתי וזני הרעל לא חוץ כל דורדור אם היה
היה מגבה לו והיה הרשות בידו כדמפרש עומד בנ"ק (שם) וכן
אע"פ שלקח שמעון בשני שטרות ומיחו יתכן להיות ראה מזה גובה
אפי' החמוריה עניין שאלחמוריה עידי והאכונה שלקח לוי ביטוי
עורר דלא חוץ הוא לרצה מזה גובה רצה מזה גובה. ואע"ג
אורח ורופי' קצתו הכא שאני לדיכא בני חורין כלל וכולו
הדי' במה ראוין:

עין משפט
נר מצוה

יד א ב מ' פ'ט מ'הל'
 מ'מרה ה' י סמג
 נ'ל'ון ק'ט ט'ש'ט מ'מ ס'
 ר'ט ט'ש'ט א'
 מ'ז ג ד מ'י פ'ט מ'הל'
 מ'לה ו'לה ה' י סמג
 ע'ש'ן ל' ט'זר מ'מ ס'מן
 ק'ט
 מ'ז ד מ'י ט'ט מ'הל' ט סמג
 ק'ט ט'ש'ט מ'מ ס'
 ט ט'ש'ט א'
 י' ד מ'י פ'ט מ'הל' מ'לה
 ו'לה ה' ג סמג ע'ש'ן
 ל' ט'ש'ט ט'ט מ'י ק'ט
 ט'ש'ט א'

תוספות רי"ד (המשך)

[illegible]